

Valgamaalane vaatab tagasi

NÄITUSEST loe lk 3

Laskur- klubi kängub ruumipuuduse tõttu

PROBLEEMIST loe lk 6

Valgamaa Suhkruhaigete Selts
korraldab 16. detsembril algusega kell 16
Valgamaa Puuetega Inimeste Koja ruumides, Kungla 15

JÕULUÕHTU

Kavas: meelelahutuslik programm.
Olete oodatud meie peole!
Omaosalus 50 kr.

Valgamaa Suhkruhaigete Seltsi juhatus

Valgamaalane

WWW.VALGAMAALANE.EE

TEISIPÄEV · 14. DETSEMBER 2010 · NR 146

HIND 8 KROONI (0,51 €)

vihje@valgamaalane.ee

ANNA VIHJE

766 3888

ILM

-7...-8

TÄNA on pilves selgimistega ilm. Mitmel pool sajab vähest lund, võib veidi tuisata. Puhub kirdetuul 4–10 m/s. Loe lk 8

Valga linnavalitsus käivitas bussiveohanke

Valga linnavalitsus kuulutas välja riigihanke, et leida vedaja kahele doteeritavale linna bussiliinile tuleva aasta märtsi algusest kuni 2014. aasta märtsi alguseni.

Pakkuja ühistransporditeenuste summaarne netokäive peab viimasel kolmel aastal olema vähemalt viis miljonit krooni. Tema kasutuses peab olema vähemalt kolm bussi, mis vastavad A-klassi või I-klassi ehk linnabussi nõuetele.

Üks linnaliinidel sõitma hakavatest põhibussidest peab mahutama vähemalt 80 reisijat ja teine vähemalt 50 reisijat. Busside väljalaskeajast ei tohi olla varasem kui 2006. Samuti peab pakkuja olema viimasel kolmel aastal linnades teinud bussidega liinivedu rohkem kui 150 000 liinikilomeetrit aastas.

Pakkumised tuleb esitada hiljemalt tuleva aasta 1. veebruariks.

Seni pakub Valga linnas ühistransporditeenust AS ATKO Liinid, kes teinud seda alates 2004. aasta jaanuarist. Üksikpilet linna bussiliinidel sõitmiseks maksab kioskist ostes 10, bussist ostes 15 krooni. 30 päeva perioodikaart maksab 190, sooduskaart 100 krooni. (VM)

Ajalehte Valgamaalane saab tellida kõigist postkontoritest või toimetusest, otsekorraldusega SEB-panga või Swedbanki kaudu.

ISSN 1406-6769

Pikka aega vaidlusi põhjustanud kutseõppekeskuse juurdepääsutee ehk Loode tänav peab prognooside kohaselt valmima kevadel.

Arvo Meeks

Juurdepääsutee rajamine osutus tõeliseks pähklik

Veebruaris peaks valmima Valgamaa kutseõppekeskuse uus kompleks. Juurdepääsutee sellele on aga tänaseni rajamata, järjekordne lahendus olukorrale pakuti välja eelmisel nädalal.

Sirje Lemmik

sirje.lemmik@valgamaalane.ee

Valgamaa kutseõppekeskuse direktori Laur Speegi sõnul ei ole sissepääsutee ehitamist siiski ära unustatud, nagu mitu korda on väidetud. Küll aga kinnitas ta, et siiani ei ole probleemi korrektselt lahendatud.

2008. aasta augustis kinnitatud detailplaneeringus jäi tee kooli territooriumilt välja. Seda võib selgitada asjaoluga, et kuna kool on vaid ühe teega piirneva krundi omanik, ei pretendeeri asutus kogu piirkonna arendajaks.

«2008. aasta detsembris ja 2009. aasta novembris saatsin linnavalitsusele järelepärimise, kuna oli ette näha, et olemasolev tee ei võimalda ehitusmasinate normaalsel juurdepääsu krundile,» selgitas Speek. Vastuseid oma pöördumisele ta ei saanud.

Soovitas otsida teisi võimalusi

Aselinnapea Enno Kase täpsustas eelmisel nädalal Valgamaalasele, et Speegile vastati korduvalt suuliselt vähemalt seitsmel korral, et linnal tee-ehituseks vajalikku raha pole. Nii soovitatud otsida teisi võimalusi.

Käesoleva aasta septembris, kui Valgamaalane uuris, kuidas sissesõidutee küsimus laheneb, vastas aselinnapea, et tegelikult peaks sissesõidutee ehitus olema arendaja rida. Kuna aga ehitusprojekti neid töid planeeritud ei ole, on linnavalitsus juba 2009. aastal pöördunud probleemiga haridusminister Tõnis Lukase poole.

Ministeerium lubas toetada

Tänavu kevadel, pärast vastavat kahepoolset suulist kokkulepet, pöördus linnavalitsus haridusministeeriumi poole kirjaliku palvega probleemi lahendamisele kaasa aidata. Augustis sai linnavalitsus asekanterlilt sõnumi, et raha linna toetamiseks planeeritakse 2011. aasta eelarvesse.

Kuigi linn kirjalikku garantiid rahade võimaliku eraldamise kohta ei saanud, kuulutati augustis välja lihtmenetlusega hange tee-ehitaja leidmiseks. Kase sõnul valiti hanke lõppedes välja ka ehitaja, kelleks osutus AS Valga Teed.

Kuna aga linnavalitsusel täit kindlust rahade eraldamise suhtes ei olnud, töid siiski ei alustatud ning nagu nüüd on selgunud, oli see ka põhjendatud. «Kuna Euroopa Liidu vahendite osas on toetuse saaja kool, peab kool kõik sellega seotud hanked tegema oma nimel. Just sel põhjusel ei saa linna tehtud hanget tee-ehituseks kasutada,» ütles Valgamaalasele ministeeriumi kommuni-

katsioonibüroo konsultant Asso Ladva.

Miks aga seda linnavalitsusele varem selgeks teha ei suudetud, on raske mõista. Toimus justkui üksteisest mööda rääkimine.

Kuu aega tagasi pöördus Speek antud küsimusega uuesti nii linnavõimude kui ka ministeeriumi poole. Kokkusaamine saigi eelmisel nädalal Valgas teoks ning nüüd on selge, et asjaajamise võtab üle ministeerium ehk siis kutseõppekeskus.

«Hetkel ongi asutud vormistama dokumente, et taotleda maa riigi omandisse jätmist haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisalas,» nentis Speek. «See on mööda Loode tänavat kulgev umbes 10 meetri laiune teeriba kuni kutseõppekeskuse ülemise sissesõiduteeni. 21. detsembriks, mil toimub linnavalitsuse istung, peame haridusministeeriumi taotluse maade eraldamiseks linnavalitsusele esitama,» täpsustas Speek.

Poriuputust püütakse vältida

Speek lisas, et pärast seda tellitakse tee-ehituseks projekt ning kuulutatakse välja hange ehitaja leidmiseks. Ta avaldas lootust, et tee mullatööd saavad tehtud märtsi lõpuks. Kerged need olema ei saa, sest pinnast tuleb kohati kuni meetri sügavusest välja võtta ning ära vedada. «Enne kui maa sulab, peame suutma selle töö ära teha, sest muidu on seal tõeline poriuputus,» tõdes Speek.

Optimistliku arvestuse koha-

selt peaks sissesõidutee seega valmima järgmise aasta aprilli lõpuks - mai alguseks. Speegi arvates kujuneb selle maksumuseks umbes kaks miljonit krooni. Linnapea andnud kokkusaamisel lubaduse ehitust kolmandiku maksumuse osas linna rahaga toetada.

Speek tõdes, et koolidirektori ei ole ta lahendusest ülimalt vaimustuses, sest kõik teega seotud hooldustööd võivad jääda edaspidi kooli kanda, kuid täiendavat raha asutusele selleks ei eraldata. Hetkel on küll linna poolne suuline lubadus tee haldamise kohta olemas.

Teine murekoht on Speegi arvates, et nimetatud tee-ehitusprojekt ei lahenda piirkonna probleemi täielikult. Sellest jääb välja Loode tänav kooli sissesõiduteeni kuni Kesva tänavani ning täielikult ka Kesva tänav, mis väga halvasti seisukorras.

Koolijuht oli seetõttu arvamuses, et tuleb pöörduda linnavalitsuse poole ettepanekuga: kuni pole lahendust Kesva tänav korraldamise osas, peaks muutma nimetatud tänav ühesuunaliseks. Sisse saaks sõita ainult Viljandi tänav kaudu. See välistaks olukorra, et Kesva tänav poolt tulevad sõidukid kannaksid pori Loode tänavale ning see valguks koolikompleksi esisele platsile ja Viljandi tänavale, kuhu on teekalle.

Küll on aga Speek rahul, et lõpuks siiski vähemalt kokkulepeni jõuti. «Nüüd olen veendunud, et see sissepääsutee ka lõplikult valmis saab,» ütles ta.

ARVAMUS

Asso Ladva,
haridus- ja teadusministeeriumi kommunikatsioonibüroo konsultant

«Kooli juurdepääsutee ehitust rahastatakse Euroopa Liidu tõukefondide vahenditest, nagu kogu Valgamaa kutseõppekeskuse ehitust. Tee-ehitust rahastab aga omalt poolt ka linn ja seal võetakse arvesse tee kasutajate arvu, mis tähendab, et kuld peavad vastama teatud proportsioonidele, mis tulenevad kasutajate arvust.

Täna päeva seisuga on linn lubanud osaleda tee-ehitusel isegi suurema summaga, kui kasutajate arv seda nõuaks. Seega tee saab ehitatud.»

IVAR UNT,
Valga linnaapea

«2010. aasta alguses ja kevadel oli plaanis korda teha nii Loode kui ka Ilmajaama tänav ja siis oli linn nõus finantseerima tööde maksumusest 30% ehk miljon krooni. Ministeeriumiga oli kokkulepe, et teeme riigi tee ära ja et mitte aega kaotada, kuni riik raha leiab, tuli linn appi.

Kui linn kuulutas augustis välja tee-ehituse hanke, lubas ministeerium finantseerida kogu Loode tänav ehitust, kuid mitte enam Ilmajaama tänavat. Tööde maksumus oli kaks miljonit krooni. Ministeerium ütles, et tal on raha olemas ja seda kinnitati suuliselt mitmeid kordi, kuid kõik jäi lõpuks selle taha, et nad ei leidnud ülekandmise moodust ja põhjust, sest tee ehituseks nad raha eraldada ei saanud.

Praegu on plaanis teaalune maa jätta riigi omandisse ja anda tee kostile, kes siis selle projekti rahadest korda teeb.

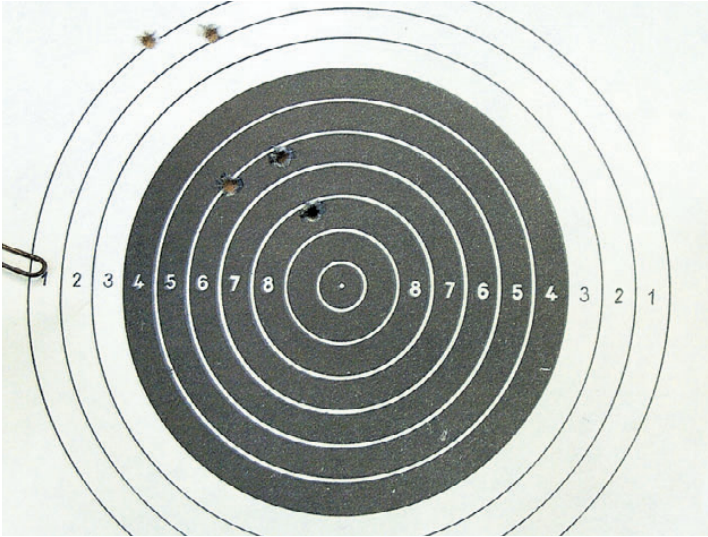
Segadus tekkis sellest, et detailplaneeringus on kirjas, et tee teeb arendaja, seega kool. Ehitusprojektile raha küsides aga jäi tee välja ja nüüd ongi selle kordategemine raskendatud.»

2 ARVAMUS

«Karistus on paraku juba kantud, kusjuures mitte eeluurimise ajal, nagu tavaliselt, vaid lausa kuriteo toimepanemise ajal.»

OLAF SUUDER, ajakirjanik, asekanstler Priit Kama juhtumist. (Postimees)

PärnuPostimees/Scanpix

JUHTKIRI

Kust leida üht ruumi?

Tänases Valgamaalases on ühe teemana tõstatatud Valga laskurklubi jätkuv probleem treeninguruumide leidmisel.

Eriti teravalt tõusis klubi esimehe Eduard Sokolovski jaoks mure päevakorda, kui selgus, et Valga gümnaasiumi ruumides laskmisega edasi tegeleda ei saa, kuna remonditud kool hakkab tulevikus kasutama keldriruume raamatukogu ja poiste tööõpetusklassina.

Koostöös linnavalitsusega on Sokolovski püüdnud ka klubi tegevuse jätkamiseks vajalikku, umbes 20 meetri pikkust ruumi Valgas leida. Noored laskurid treenisid seni Pärna puistee tiirus, kus on sobivad tingimused Sokolovski kinnitusel üksnes soojal ajal, samuti on treenitud Lätis Valka linnas asuvas lasketiirus.

Praegu proovib ta leida vajalikke ruume talveperioodiks, et noori võistlusteks treenida. Detsembri ongi ta võtnud niimetatud puhkuseks, kuna ruume lihtsalt pole leitud.

Tema eesmärk on leida ruumid just Valgas, mis oleks mugav nii lastele kui ka nende vanematele. Mitmed lastevanemad on avaldanud arvamust, et Lätis treenimas käimine on liiga kauge. Ühe variandina on pakutud ka Kelli lasketiiru, mis asub mõned kilomeetrid linnast eemal. Sokolovski laidab selle samuti kauguse tõttu maha. Mitme asjaolu tõttu ei sobinud ka SA Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon ruumid.

Hämmastav, et üht sportlaskmiseks kohandatavat ruumi niivõrd raske linnas leida on. Asi võib olla nii inimeste omavahelistes suhetes kui selles, et pole piisavalt aktiivselt ruume otsitud. Ometigi tuleks midagi teha, sest Sokolovski väidab, et kui aasta alguses treenis tema juures kakskümmend laskmises huvitatud noort, siis nüüdseks on neid järel üksnes kuus.

Ükski artiklis sõna võtnud allikas ei väitnud kordagi, et laskurklubi on ebavajalik. Laskmisega seotud nimetasid seda väga oluliseks juba riigi kaitsetahte seisukohalt. Tunnistati sedagi, et noored vajavad vaba aja veetmiseks erinevaid võimalusi. Miks on siis niivõrd keeruline leida ruume klubile, mille järjepidev töö on aastate jooksul toonud meie piirkonda rohkesti auhindu?

Hämmastav, et üht sportlaskmiseks kohandatavat ruumi niivõrd raske linnas leida on.

Valgamaalane

VABADUSE 38, VALGA 68204. ajaleht@valgamaalane.ee, www.valgamaalane.ee
ANNA VIHJE: vihje@valgamaalane.ee, tel 766 3888.
Kuulutuste ja reklaami vastuvõtt toimetuses E–R kl 8–17.
Sekretär/klieenditeenindaja Tiina Saaron tel 766 1960, faks 766 1961 kuulutus@valgamaalane.ee.

Ajalehe tellimine tel 766 1960.
Peatoimetaja Sirli Homuha, tel 766 1963.
Müügiesindaja Veera Kasimova, tel 766 1965.
Reporterid: Helju Keskpalu, Marge Väikenurm, Sirje Lemmik, Eleri Lõhmus ja Jaanika Kuusik.
Fotograaf Arvo Meeks. Keeletoimetaja Jaan Rapp. Korrektor Aime Hõbejõgi.

Väljaandja OÜ Valgamaalase Kirjastus.
Juhataja Marek Pihlak, tel 766 1962, marek.pihlak@valgamaalane.ee.
Pearaamatupidaja Tatjana Koval, tel 766 1964, tatjana.koval@valgamaalane.ee.
Ajaleht ilmub kolm korda nädalas: teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval.
Kuutellimus eraisikule 88 krooni (5,63 €), indeks 69849. Trükk: AS Kroonpress, Tartu.

Toimetus ei tagasta ega retsenseeri kirju ja kaastöid ning jätab endale õiguse neid toimetada ja lühendada. Autori aadressi ja isikukoodita kaastöid ei honoreerita. Toimetus ei vastuta kuulutuste ja reklaami sisu ning õigekirja eest. Kõik ajalehes avaldatud artiklid ja fotod on autoriõigusega kaitstud teosed, mille reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma OÜ Valgamaalase Kirjastus kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eall.ee või tel 646 3363.

Valga – teedeta linn

ARNOLD LOOGA
pedagoog
Valgamaalt

annab, peab kogu aeg kannatama löökaukude, lahtise teekatte, teravate kildude, koristamata lume, lumelopa, -vallide ja jää pärast? Miks ei ole võimalik kujundada liiklus turvaliseks nii autojuhile kui jalakäijale? Miks ei ole võimalik auke täita? Kuidas saab linn normaalselt arenda, kui tal selline pidur kogu aeg peal on?

Teine mõtteid tekitav koht on massiivsete teetööde ajastatus talveperioodile. Augud aetakse killustikku ja liiva täis, külmunud sulaveed ajavad aluspinna poorseks ja siis kunagi ehk läheb sinna asfalt peale. Seda, kuidas pinnas teekatte all käituma hakkab, peab näitama aeg.

Tundub, et määrav tegur on siin järgmiste valimiste aeg: peamine, et enne valimisi platsi taseks saab. 7. detsembril Valgas Riia tänaval juhtunud veoki teest läbi vajumine võiks ju olla järelduste tegemisel lähtepunkt. Mõelge natuke – nüüd tehakse sellist eksperimenti pidevalt. Kui palju need tuleviku potentsiaalset sisse vajunud augud hakkavad neelama veokeid, inimesi ja linnakassa eelarvet? Eks aeg peab näitama.

Sellel mastaapsel jamal on üks tahk veel. Kui inimene ise ringi liigub, suudab ta vähemalt osaliselt riske ja kahjusid vähendada. Aga kui inimene on transportitav ja halvas tervislikus seisus? Näiteks raskest olukorras haige kiirabiautos? Mul omal oli umbes kuu tagasi vastav kogemus ning peab ütleva – see oli jube. Varasem kinniõmmeldud operatsioonihaav rebenes ning peeti õigemaks viia mind Valga haiglasse.

Tee Valga linna piirini polnudki nagu väga hull, siis läks aga asi kiirelt halvemaks. Kogu selle rappumise ja auto vingerdamise käigus hoidsin järjest enam välja tulla tahtvaid soolikaide kättega tagasi ning kui sidumistoas lauale sain, oli ühest väikest rebendist saanud kuus suurt.

Miks peab Valga linna elanik, kelle maksudest linnaeelarve täiendust saab, mõtlema selle peale, kas tema tervis haiglasse viimist välja kannatab?

Kuidas sellise olukorranäitega seotud? Kes on selle taga? Tallinas vähemasti oli pikka aega selge, et Mati Songisepp. Kõik teadsid, keda süüdistada, kelle poole pöörduda ning Songisepp pidi kogu aeg midagi põhjendama, argumenteerima, selgitama.

See tähendas, et mingisugunegi tagasiside ja kontroll oli olemas. Aga Valgas? Tulevad hommikul mingid tondid tänavale, lõhuvad selle ära, jätvad endast maha rikutud songermaa või sileda pinna, millest mõni aeg hiljem veok läbi vajub. Keegi midagi ei selgita ega põhjenda ning mis kõige olulisem – keegi ei võta vastutust.

Siit jõuangi tagasi loo alguses tsiteeritud laulusõnade juurde. Kes on need inimesed, kes kõige selle jama taga seisavad? Kust tuleb see viha linnakodaniku ja autojuhi vastu? Mis mõtteid varjavad nende pead, mis lööke on neilt veel oodata? Mis küll on nende meistrite mõttes, kes selliseid «riistu taovad»? Ja mis põhiline: kas nad jäävad või kaovad?

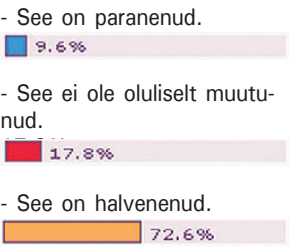
NÄDALA EDETABEL

Valgamaalase veebiväljaande eelmise nädala loetavaimad artiklid

1. Pinnasekoormaga veok vajus läbi asfaldi (34 660 klikki)
2. Aivo Pärn mõisteti süüdi veel ühes kuriteos (6579 klikki)
3. Tervisekeskuse juht vahtas Viljandi Otepää vastu (5934 klikki)
4. Tuhaga libedust tõrjuda ei tohi (4402 klikki)
5. Leiti naise surnukeha (3734 klikki)
6. Ilm kisub karmiks (3317 klikki)
7. Valgamaa eri paigus satuti rünnaku alla (3199 klikki)
8. Otepääl avas ukseid Veiko Täari kohvik (2827 klikki)
9. Õpetajad valisid uuenenud koolimajja ise värvid (2422 klikki)

VEEBI-KÜSITLUS

Kuidas on tänavu muutunud teie majanduslik toimetulek? (602)

KIRI

Keskerakonna seniorid said kokku

Hiljuti toimus Valgamaa Keskerakonna Senioride Kogu aastakoosolek.

Kogu juht Ilmar Tõlner puudutas lühidalt senioride ettevõtmisi ja tulevikuperspektiive. Seoses suure koor-musega palus ta abi kogu töö tõhustamisel.

Pikema sõnavõtuga esines vabariigi senioride ühingu liige Elmar-Johannes Truu, kes võrdles Eesti pensionäride elu teiste Skandinaavia maade eakate eluga.

Selgus ka, et Valga-, Võru- ja Põlvamaa rahvastikust moodustavad umbes kolmandiku pensionärid. Vanaduspensionäride keskmise pensioni suurus on 4000 krooni piirides.

Väga tähtis faktor on ka kulutused sotsiaalkaitsele SKTst. Nenditi, et Eesti kulutab sotsiaalkaitsele kordi vähem kui teised Euroopa Liidu riigid. Kurvastusega tuli tõdeda, et pensionitõusu pole nii sellel kui ka järgneval aastal ette näha, kuna riigi rahavarud on otsas.

Ka Riigikogu rahanduskomisjoni liige Inara Luigas puudutas oma sõnavõtus pensionäride ja puuetega inimeste olukorda ja vastas arvukatele küsimustele.

Kuldar Paavel Keskerakonna liige

TABATUD HETK

Paljudes asutustes toimuvad juba jõuluüritused. Ehk on inimestest eeskuju võtnud linnudki?

Arvo Meeks

G4S korvpalli meistriliigas said reedel võidud kirja tabeliliider Tartu Ülikool/Rock ning Valga/CKE Inkasso. Tartu Rock käis külas Tallinnas TTÜ/Kalevi meeskonnal ning võttis kindla võidu numbritega 80 : 60. Valga meeskond alistas 72 : 65 TTÜ/Kalevi duubelmeeskonna. Ando Tagamets viskas Valga kasuks 17 silma, Anthony Brown panustas 10 punkti. (BNS)

UUDIS 3

KÜSIMUS-VASTUS

Kas Otepääl ka sellel aastal talveturg toimub?

Otepää Naisseltsi esinaine Riita Aader: «Ikka. Korraldame selle 21. detsembril algusega kell 10 Otepää kultuurikeskuse pargis. Müüakse omavalmistatud esemeid, jõulupakki sobivat, toiduaineid ja palju muud.

Kell 12 algab ühine pähklireemiga karusupi söömine, talvetervituse annavad üle Otepää valla esindajad. Lapsi sõidutavad kelgukoerad – Alaska malamudid.

Hetkel on talveturule registreerunud üle 20 müüja.»

Peatub ID-kaartide kiirkorras väljastamine

Uue kujundusega isikutunnistuse ehk ID-kaardi ja elamisloakaardi väljaandmiseks vajalike ümberseadistuste tegemiseks peatatakse mõneks ajaks taotluste vastuvõtt ID- ja elamisloakaartide kiirkorras väljastamiseks. Tavakorras väljastatavate ID-kaardi taotluste vastuvõtmist ei peatata.

Kiirkorras väljastatavat ID-kaarti ei saa taotleda alates 23. detsembrist ning kiirkorras väljastatavat elamisloakaarti 1. jaanuarist. Taas saab mõlemat taotleda 7. jaanuarist.

Süsteemi töö peatumine ei mõjuta reisidokumentide taotluste vastuvõttu, seega saab passi neil päevil jätkuvalt taotleda ka kiirkorras.

ID-kaardi väljastamise eest on uuel aastal riigilõiv 380 krooni (24,28 eurot) ning elamisloakaardi eest 480 krooni (30,67 eurot). Samade dokumentide kiirkorras väljastamise eest tuleb riigilõivu tasuda vastavalt 700 krooni (44,73 eurot) ja 1000 krooni (63,91 eurot).

Kõik varem välja antud dokumendid kehtivad nende kehtivusaja lõppemiseni.

Rohkem infot saab politsei- ja piirivalveameti kliendiinfo telefonil 612 3000. **(VM)**

Pätid lõhkusid ja varastasid

9. detsembril varastati Valgas J. Kuperjanovi tänaval koolimaja garderoobist musta-hõbedast värvi mobiiltelefon Sony Ericsson. Kahju on 1000 krooni.

Ööl vastu 10. detsembrist murti samal tänaval sisse tootmishoonesse ja varastati seal võsalõikaja Husqvarna, mootorsaag Husqvarna ning auto aku. Varguse ja lõhkumisega tekitatud kahju on 14 400 krooni.

11. detsembril murti aga Valgas Kagu tänaval sisse sõiduautosse Volkswagen Passat, kust varastati automakk, sõiduki registreerimistunnistus ja isikutunnistus. Kahju on 5000 krooni. **(VM)**

Maastur ja buss põrkasid kokku

Pühapäeval, 12. detsembril kella 12.22 ajal teatati politseile, kiirabile ja päästeametile bussi ja maasturiga juhtunud liiklusvariist Otepää vallas Arula külas.

Kohale saabunud päästjad kontrollisid, et avariilistel sõidukitel ei oleks süttimisohu, aitasid auto kraavist välja tõmmata ning puhastasid tee avarii tõttu tekkinud prahist. Kiirabi kontrollis maasturis olnud inimeste tervises seisundit.

Otseselt rohke lumega seotud väljakutseid maakonnas nädalavahetusel ei olnud. **(VM)**

Tuli ronis ämbrist puuriidale

Pühapäeval, 12. detsembril kell 19.35 teatati päästeametile, et Valgas Räni tänaval on katlamaja juures näha leeki.

Kohale saabunud päästjad selgitasid välja, et põlengu põhjustas puuriidale liiga lähedale pandud tuhaämber, mille süttimise järel leegid ka riidale kandusid.

Kohal olnud inimesed kustutasid põlengu pulberkustutiga enne päästjate saabumist. Päästjad kontrollisid edasist ohutust põlengupaigal.

Pääseteamet juhib tähelepanu, et kuum tuhk tuleb asetada mittepõlevasse anumasse ja panna muudest esemetest ohutusse kaugusesse, et see neid ei süüta. Kõige ohutum on küttekoldest välja võtta täiesti ära jahtunud tuhk. **(VM)**

Marek Pihlak loodiga pildirida sirgeks rihtimas. Pilte seavad üles Kaja Sisask ja Lauri Drubinš.

Arvo Meeks

Valgamaalane vaatab tagasi

Tänasest on Valga kultuurikeskuses avatud Valgamaalase fotonäitus, kuhu üles pandud pildid on jagatud nelja rubriiki.

Eleri Lõhmus

eleri.lohmus@valgamaalane.ee

Valga linn on palju arenenud ning Valgamaalase soov on pakkuda sellekohast tagasisaadet, tutvustas näituse «Möödunud mäleta, muutusi avasta!» tagamaid OÜ Valgamaalase Kirjastus juhataja Marek Pihlak. «Arvan, et iga elanik võiks oma linna üle uhke olla ja tahame sellele kaasa aidata.»

Tema soov on, et fotonäitusest saaks traditsioon. Pihlak avaldas ka arvamust, et tulevikus võiks Valgamaalane lisaks minevikule suunata piltide vahendusel pilgu ka tulevikku.

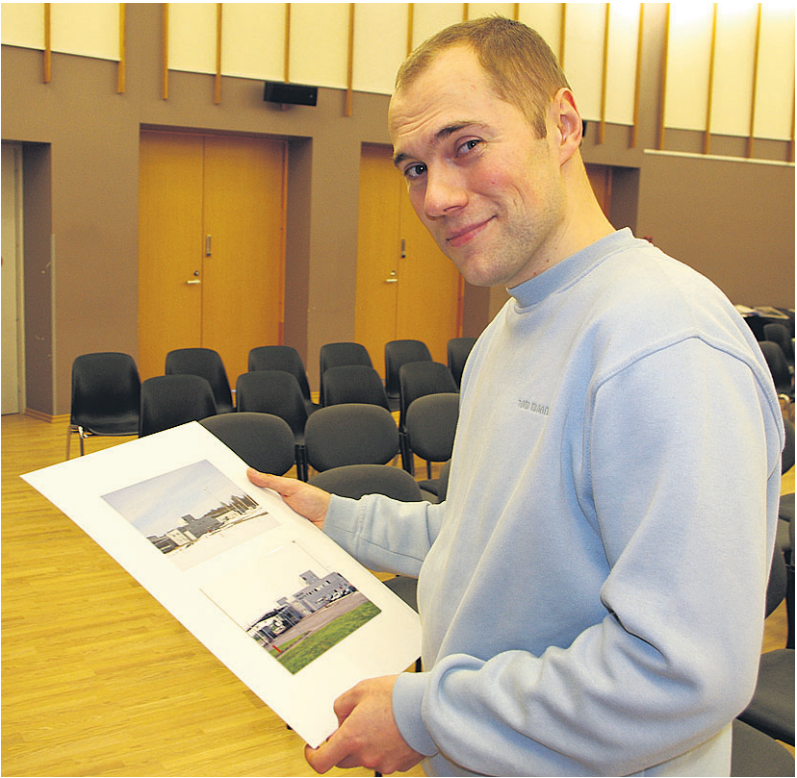
Üks näitusele olevate piltide autoreid on Heino Käos, kes Valgamaalase toimetusega seotud olnud 40 aastat. Käos ütles, et näituse idee on huvitav, sest igapäevaselt inimesed ümbruses toimunud muutust ei märka. «Kui pildistada sama kohta mõne kümne aasta pärast uuesti, tuleb vahe aga selgesti esile,» sõnas Käos.

Tema sõnul on vahepeal palju fotosid hävinud, sest polnud piisavalt ruumi neid säilitada. «Nüüd on aga ajad muutunud, kõik on digitaliseeritud,» on ta arenguga rahul.

Käos tunnistas ka, et juba aastaid tagasi fotograafina töötades unistas ta sellest, et pilt oleks koheselt nähtav ning aparaadid võimaldaks kiiret sarivõtet. «Nüüd on see aeg käes,» sõnas ta.

Sarnaselt kirjeldas näituse ideed ka Valgamaalase praegune fotograaf Arvo Meeks. «Kui igapäevaselt mööda linna ringi liikuda, ega siis ei märka, mis teistmoodi on. Alles vanu fotosid silmitsedes tuleb see välja,» ütles ta.

Tema sõnul saigi näituse idee osaliselt alguse sellest, et aastavahetusel

Valgamaalase fotograaf Arvo Meeks teeb pildivalikus veel viimaseid korrektiive.

Eleri Lõhmus

lähenedes on inimestel kombeks möödunule tagasi vaadata.

Näitusele on fotod jagatud nelja kategooriasse: loodus ja loomad, tagasi-vaade möödunud aastale, Valga enne ja pärast ning näidislahing.

Meeksi sõnul valis ta enda tehtud fotodest välja 46 pilti, millele lisandus Heino Käose, Jüri Rüsälaineni, Ülle Kübarsepa ja Valga Muuseumi arhiivist pärit fotosid. Seega eksponeeritakse kokku 59 pilti. «Valikut oli raske teha, sest mis mulle tundub oluline, ei pruugi seda olla kellelegi kolmandale,» rääkis Meeks. Tema sõnade kohaselt said valituks pildid, mis kõigile Val-

ga elanikele võiksid olulised olla.

Samuti muutis valiku raskeks, et Valgamaalase digitaalsesse fotoarhiivi on aja jooksul kogunenud sedavõrd suur hulk pilte, ütles Meeks. Ta lisas, et samas oli just põhjaliku arhiivi olemasolu üks põhjus, miks Valgamaalane oma fotonäituse üles riputas. «Arhiivis olev pilt, mida keegi ei saa vaadata, on ju surnud pilt.»

«Kui leidub vähemasti üks inimene, kellele väljapanekust mõni pilt meeldib, on näitus asja ette läinud,» ütles Meeks.

Fotonäitus jääb kultuurikeskuse kinosaal avatuks 6. jaanuarini.

Kaks Valgamaa tüdrukut lähevad suurt võitu püüdma

Helju Keskpalu

helju.keskpalu@valgamaalane.ee

Üleriigilised konkursid «Laulukarussell» ja «Eesti talent» on jõudnud finaali. Mõlema võistluse parimate sekka pääses ka Valgamaa tüdruk.

«Eesti talendi» finaali laupäeval, 18. detsembril Saku Suurhallis. Seal astub publiku ette kümme finalist, nende hulgas veebihääletuse võitjana Tõrva tüdruk Rose-Marie Riitsalu. Võitja saab auhinna veerand miljonit krooni ja tiitli «Eesti talent».

Võidu nimel võistlevad Tõrva akrobaadiga akrobaatilise tantsu esitajad Marta ja Edgar Vunš, Michael Jacksoni stiilis tantsija Meel Paliale, lehepillimängija Erki-Andres Nuut, trummipoiss Simo Atso, laulja Madis Arro, jalgpalliga trikitaja Eno Lints, tantsutrupid Semiir ja Terminatorz Family ning sõnakunstnik Mark Oja.

Rose-Marie Riitsalu ootab ees pingeline nädalavahetus – Saku Suurhallis esinemiseks tuleb nädalaga uus kava ära õppida. «Üks trikk on varuks, muu tuleb kõik veel välja mõelda,» rääkis tüdruku ema ja treener Ulvi Riitsalu.

Peale selle on Rose-Mariel ees esinemine Tartus iluvõimlemisvõistlustel: pühapäeval rühmakavas, esmaspäeval individuaalse kavaga. Pühapäeval peaks ta jõudma ka veel Tõrva kirik-kammersaali, kus stuudio Lys kontsert koos muusikakooliga.

Laste lauluvõistluse «Laulukarussell» lõppkontsert on 8. jaanuaril Pärnu Kontserdimajas. Kaheteistkümne finalistihulgas on ka Otepää tüdruk Laura Danilas, keda juhendab Ursel Oja. Pärnus selgub kolm žürii lemmikut. Televaatajad valivad «Laulukarussell 2010» grand prix` võitja.

Laura Danilas

Arvo Meeks

Rose-Marie Riitsalu

Erakogu

TÄPSUSTUS

Valgamaalase 2011. aasta kalendris on eksikombel taga-kaanefoto autoriks märgitud Timo Arbeiter. Tegelikult on kalendri tagaküljel Andres Tamme foto. Toimetus vabandab asjaosaliste ees.

4 KULTUUR

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku peapiiskop Andres Põder kuulutas pühapäeval Jõgeval välja ülemaalse jõulurahu. «Taas kutsub adventiaeg meid otsima, kuulutama ja teoks tegema rahu. See on ühtaegu iidne ja aktuaalne tava,» ütles Põder. «Mul on hea meel kutsuda kõiki üles lepitusele, hoolivusele ja üksteise toetamisele.» (BNS)

Algklasside õpilased lugesid üksteise võidu jõululuuletusi

Reedel selgitati Valga keskraamatukogus tuisuse ilma kiuste kuuendat korda välja parimad jõululuuletuste lugejad maakonna algklassi-õpilaste hulgast.

Jaanika Kuusik

jaanika.kuusik@valgamaalane.ee

Konkursile oli algselt registreerunud 39 õpilast. Keeni põhikooli omad jäid aga halbade ilmastikulude tõttu tulemata. Osavõtjaid jäi seetõttu 32, nad tulid Valga, Valga vene ja Otepää gümnaasiumist, Tsirguliina keskkoolist ning Hargla koolist.

Hindamine toimus kahe võistlusklassi kaupa ja kahes voorus. Algul lugesid luuletusi esimesteist, hiljem kolmandate-neljandate klasside õpilased. Lastel ja nende juhendajatel tuli ette valmistada kaks luuletust, millest üks kanti ette esimeses ja teine edasipääsemise korral teises voorus.

Arvesse võeti ka sisetunnet

Žüriisse kuulusid Valga keskraamatukogu infojuht Helve Braun ja Silvar Lelle lastekirjanduse osakonnast ning Valga kaugõppegümnaasiumi direktori kohusetäitja ja emakeeleõpetaja Helle Ritso. Ritso sõnul hinnati jõululuuletuse lugemist esituse ja sobivuse järgi vastavas vanuses lapsele ning ka enda sisetunde põhjal, kuna ta ise emakeeleõpetajana samuti mitmeid õpilasi konkursiks ette on valmistanud.

Neljandat aastat žüriisse kuulunud Ritso tunnistas, et tegelikult on raske ja mõnes mõttes ebaeeldiv lapsi hinnata, sest kõik, kes julgusid esinema tulla, olid tublid. Kuid kuskilt peavad lapsed ka kogemusi saama ja õpetajad tagasisidet oma tööle ning konkurss annab selleks hea võimaluse, tõdes Ritso.

Kasvatat julgust

Valga gümnaasiumi 2.b klassi õpetaja Reet Hallaste sõnul kasvatatakse selline esinemine eelkõige julgust. Lapsele on suur asi juba klasi ja õpetaja ees esinemine, kuid kui ta teab, et teda ka žürii hin-

Parimad lugejad 1.–2. klasside arvestuses

Arvo Meeks

dab, püütakse eriti tubli olla ja silma paista. Samas rõhutatakse Hallaste sõnul lastele, et kui lugemine sassi kipub minema, ei juhtu ka midagi. Peab olema julgust, et mitte segadusse sattuda ja samast kohast jätkata, kust pooleli jäi.

Raamatukogu infojuht Helve Braun märkis, et 1.–2. klassi õpilaste lugejate võitja suhtes oli žürii otsus üksmeelne. Teiste osas oli veidi vaidlustki. Kuid temagi sõnul on alati tore laste ettelugemist kuulata ja kust need luuletuste lugejadki muidu tulevad, kui nad esimestes klassides ei alusta.

Rasmus Susi, kes 1.–2. klasside osas ülekaalukalt esimese koha saavutas, tunnistas, et talle meeldib luuletusi lugeda, kuigi need kergelt pähe ei jää. Kindlasti tahab ta ka järgmise aasta konkursil osaleda. Juhendaja Terje Orula sõnul valis Rasmus ise luuletused, mida ette kanda.

PARIMAD

1.–2. klass

1. **Rasmus Susi** – Valga g 1. kl (juhendaja Terje Orula)
2. **Mariis Fuchs** – Tsirguliina kk 2. kl (Tiina Arbeiter)
3. **Taavi Koppel** – Valga g 2. kl (Reet Hallaste)

Eripreemia tubli esituse eest:

Kristjan Radsin – Valga g 1. kl (Anneli Pähklamäe)
Jana Dmitrijeva – Valga vg 1. kl (Tatjana Akimova)
Merili Treufeldt – Valga g 2. kl (Reet Hallaste)

3.–4. klass

1. **Eliise Hõrak** – Otepää g 4. kl (Kaja Oja)
2. **Karel Kullamaa** – Valga g 3. kl (Krista Hansen)
3. **Anastasia Makarova** – Valga vg 4. kl (Nella Riit)

Eriauhind:

Älis Maran – Hargla k 4. kl (Marit Juks)
Alina Kulešova – Valga vg 4. kl (Nella Riit)

Õpilased sattusid muinasjutulisele jõulumaale

Vello Jaska

Looduskauni Tünder järve äärde kerkis muinasjutuline jõulumaa. Helme valla koolide õpilastele pakkus selle külastamine meeldivaid elamusi.

«See oli väga ilus sõit. Tee Tünder järve äärde viis läbi paksu lumise metsa. Kõik puud ja põõsad olid kaetud koheva lumevai-baga,» rääkisid hiljuti päkapikumaad külastanud õpilased läbise-gi muljeid. Väike Arabella ütles täiendavalt, et raagus puud seisid nagu õrnvalge lumekardina taga.

«Lõpuks jõudsimme väikese majakese juurde. Meile tuli vastu kolm päkapikku. Ka Helme valla-vanem Tarmo Tamm oli kohal,» jätkasid õpilased.

Saabunudega hakkasid jõulumaal tegutsema eri ameteid pidavad päkapikud. Nendeks olid kehastunud Ritsu ja Ala põhikooli õpetajad ning kultuuri-töötajad Juta Malleus, Ülle Taal,

Liivi Arro, Kädi Agu ning Maimu Järv.

«Laulu- ja tantsupäkapikk kutsus meid kohe üht mõnusat tant-su lööma. Selle lõppedes kutsusid teised päkapikud meid väikesesse onni. Seal tegutsesid meisterdaja päkapikk ja piparkoogipäkapikk. Nemad värbasid meid kohe enda juurde tööle,» rääkisid Helme val-la koolide õpilased järgnenust.

Koos vooliti ning värviti väik-seid päkapikke ja muudki, mida ümbuses näha oli. Omavalmistatud asjad lubati koju kaasa võtta. Kui tööd tehtud, kutsus muinasju-tupäkapikk lapsed muinasjutte kuulama.

Piparkoogipäkapikud pakku-sid kohalolnutele maitsvat teed ning piparkooke.

Asi läks laste meelest aga veelgi põnevamaks, kui mängupäka-pikud neid koheva lume sisse hul-lama kutsusid. Selleks puhuks oli mõeldud välja mitu liikumismän-gu.

Kui tööd tehtud, kutsus muinasjutupäkapikk lapsed muinasjutte kuulama.

Erakogu

TUNTUD INIMESTE TÄHTPÄEVI

14. DETSEMBER

Heino Mägi (1928)

Õpetaja, koolijuht ja kodu-uuri-ja. Sündis Otepää vallas. Töötas aastatel 1956–89 Otepää keskkooli direktorina, 1989–92 Valgamaa koolinõunikuna, aastast 1992 Otepää keskkoolis õpetaja ja kooli-muuseumi juhatajana.

Avaldanud koduloolisi uurimusi ja turismiraamatuid.

15. DETSEMBER

Endel Nirk (1925)

Kirjandusteadlane, kriitik ja kirjanik, filoloogiadoktor. Sündis Koor-küla vallas, õppis Tõrva gümnaasiumis.

Töötas ajalehe Sirp ja Vasar toimetuses, oli Keele ja Kirjanduse Instituudis teadur ja sektorijuhataja, aastatel 1976–83 Tallinna Pe-dagoogilises Instituudis õppejõud.

Uurinud eesti vanemat kirjandust ja eesti romaani kujunemis-lugu. Algatas «Eesti kirjanduse biograafilise leksikoni» koostamise ja oli selle tegevtoimetaja. Kirjutanud arenguloolisi ülevaateid ja biograafiaid.

Eluratas ringleb pea aasta läbi täiskäigul

Tõrva linna pensionäride selts Eluratas on tegutsenud juba üle viiekümne aasta. Majandussurutisele vaatamata midagi olulist tegemata pole jäänud.

Vello Jaska

«Kuna Tõrvas elavad eakamad inimesed on muutunud üha aktiivsemateks, tuleb nendele lei-da pidevalt uusi ja huvitavat tegevusi,» ütles MTÜ Eluratas esi-naine Luule Soro.

Tema sõnul oli varasematel aastatel lihtsam teatriühiskülas-tusi ja väljasõite korraldada: ini-mestel oli raha rohkem ja ka toetused olid suuremad. Nüüd on elu selles osas tunduvalt kit-samaks muutunud.

«Kuid midagi märkimisvää-rset pole tegemata ka jäänud. Näiteks hiljuti käisime Viljandi teatris Ugala vaatamas etendust «Helesinine vagun». Järgmisena kavatsime minna «Helisevat muusikat» vaatama,» selgitas Soro.

Väisatud on mitmeid mõisaid

Ka ekskursioone on Eluratas oma liikmetele korraldanud. «Kevadel käisime Virumaa mõi-said vaatamas. Veendusime, et osa arhitektuurimälestisi on suudetud korda teha, aga palju väärtuslikud hooned alles oota-vad abistavaid käsi,» selgitas mittetulundusühingu juht.

Tema sõnul oli eriti tore sõit Läänemaale Mart Helme valdu-s olevasse Suure-Lähtu mõi-sasse, kus neid väga südamlikult vastu võeti. Ka Ants Laikmaa muuseumis olnud rahval palju uudistamist. «Ekskursioonide põhiline korraldaja on Ermiine Põldma,» ütles Tõrva Eluratta

esinaine.

Aga huvitavat tegevust lei-dub ka kohapeal. Mitmed Elu-ratta liikmed on head lauljad ja koondunud Milvi Kalpuse ju-hendatavasse ansamblisse Mee-nutus. Tantsuharrastajad löövad aga kaasa kultuurimaja rahva-tantsurühmas Eideratas. Kollektiivi juhendab Silvi Säks. Mõned MTÜ liikmed on kaasatud ka näidenditesse, samuti on ühin-gus häid käsitöömeistreid.

«Iga kuu viimasel pühapäe-val saame kokku linna kultuuri-majas. Seal räägime tehtust ja täpsustame uusi tegevusplaane. Aga hoolitseme ka selle eest, et oleks midagi vaadata ning kuu-lata. Selleks kutsume esinema kohalikke isetegevuskollektiive ja võimaluse piirides ka kauge-maid tegijaid. Taolised regulaar-sed koosviibimised on väga meeldejäävateks osutunud,» märkis Soro.

Jõulupeol üle saja inimese

Pühapäeval pidas Eluratas jõulupidu. Tõrva gümnaasiumi sööklasse kogunes sel puhul üle saja inimese. Neid tervitasid Tõrva linnapea Agu Kabrits, vo-likogu liige Eero Viisu, pastor Enn Palmik ja Helme koguduse õpetaja Arvo Lasting. Lõõtsmoo-nik rinnal, saabunud jõuluvanal oli jagada palju pakke. Tantsu-muusikat tegid Anne ja Gunnar Loho.

«Ega seda suurt tööd teha ja vastutusekoormat päris üksinda vedada ei suudaks. Aga Tiit Vips, Renate Usberg, Ilma Kuum, Leida Sõlg, Rein Veski, Elviira Pass ja Ermiine Põldma on eelkõige need, kelle abile võib alati loota,» ütles Luule So-ro.

Eluratta eelkäija oli Tõrva Pensionäride Koondis, mis asu-tati 1959. aastal.

Tõrva eakate jõulupeol süüdati laudadel olevad künlad, Luule Soro luges luuletuse küünla-tule valgusest ja soojusest.

Vello Jaska

TARBIJA 5

EMT ja G4S Eesti on loonud eakatele hädaabiteenuse, mis toob vajaliku abi vaid nupuvajutuse kaugusele. Erinevalt varasematest lahendustest ei sea teenus liikumispiire ning võimaldab ka hättasattunu asukohta kindlaks teha. Teenuse tarbimiseks on vaja spetsiaalset telefoni, mille tagaküljel asuv nupp saadab signaali otse G4Si juhtimiskeskusesse ja hättasattunu kontaktisikutele.

Peaesineja ei tulnud ööklubisse kohale

Valga ööklubis Yes oli laupäevaks välja reklaamitud üritus, millel pidi peaesinejana üles astuma Rumeeniast pärit Marion Bischin. Lubatud peaesineja aga rahva ette ei astunudki. Pahane peoline kurtis Valgamaalasele, et külastajatele mainiti selle põhjusena küll helitehnika viga, kuid piletraha ei tagastatud.

Ööklubi Yes omanik Jüri Konrad ütles, et peaesineja viibis küll Valgas hotellis Metsis, kuid keeldus esinemast, kuna rahvast polevat piisavalt olnud. Konrad täpsustas, et kuigi arvatavasti otsustas Bischin esinemast keelduda omal algatusel, võis otsuse langetada ka peo korraldaja Renee Lõhmus. Kahjuks ei õnnestunud toimetusel Lõhmust eile telefoni teel tabada.

«Saal oli tühi, rahvast ei olnud. Kohal oli alla kümne ini-

me», lisas klubi omanik. Pidu aga muidu toimus. «Küsisin administraatorilt – piletiraha keegi tagasi ei küsinud. Muidu oleks saanud küll, kui küsitud oleks,» ütles Konrad.

Tarbijakaitseamet leiab aga, et antud juhul on tegemist tarbija eksitamisega. «Kui välja on reklaamitud esineja, kes tegelikult esinema ei tule ja korraldajad seda teavad, kuid ei teavita pidulisi, võib olla tegemist ebaausa kauplemisvõtte kasutamisega. See aga on karistatav,» ütles tarbijakaitseameti tarbijapoliitika ja avalike suhete osakonna juhataja Hanna Turetski.

«Igal juhul on praegu tarbijatel õigus piletiraha tagasi nõuda. Selleks tuleb neil pöörduda kirjaliku avaldusega korraldaja poole ja kui probleemi ei lahendata, pöördugu nad tarbijakaitseametisse,» julgustas Turetski. **(VM)**

Eurole üleminekuga taara hind mõnevõrra langeb

Koos eurole üleminekuga tuleva aasta jaanuaris ümardatakse pandiga koormatud joogipakendi tagatist raha kroonisummad eurodesse allapoole, lähtudes euro kasutusele võtmise seadusest.

Keskkonnaministri määruse muudatuse kohaselt kehtestatakse A-tähisega kuni pooleliitrise mahuga plastpudeli pandi suurus seni 50 sendi asemel 0,03 eurot. B-, C- ja D-tähisega pakendi puhul hakkab pant senise krooni asemel olema 0,06 eurot. Kokkukogutud joogipaken-

dite tagatist raha makstakse täna kehtivas vääringus välja kuni käesoleva aasta lõpuni, hilisemal pandi lunastamisel makstakse tagatist raha tagasi eurodes vastavalt uutele määradele.

Seoses sellega paneb pakendite ja pakendijäätmete üleriigilise kogumise ja taaskasutamise korraldamisega tegeleva OÜ Eesti Pandipakendi tegevjuht Rauno Peeter Raal inimestele südamele, et nad viiksid oma tühja joogitaara ära detsembri jooksul. **(VM)**

Külvihoroskoop

Ilmari Karro

Esmalt leiame meid huvitava päeva ja Kuu asukoha sodiaagis. Viimase järel on sõnad «vili», «juur», «õis» või «leht», edasi taimed, mida külvata-istutada. Arvestada võiks ka kasvava ja kahaneva kuu mõju – esimene on soodne taimedele, mille maa-pealset osa kasutame, kahanev aga juurviljadele.

Kuuseisud 16. – 31. detsember

16. Kell 20.50 Kuu Sõnnis, juur: peet, porgand, kaalikas, redis, naeris.

19. Kell 5.38 Kuu Kaksikutes, õis: lilled, ravim- ja maitsetaimed.

21. Kell 10.14 täiskuu, kell 10.18 kuuvarjutus.

Kell 11.26 Kuu Vähis.

23. Kell 14.52 Kuu Lõvis, vili: tomat, kõrvits, kurk, hernes, uba.

25. Kell 17.15 Kuu Neitsis, juur: peet, porgand, kaalikas, redis, naeris.

27. Kell 19.39 Kuu Kaaludes, õis: lilled, ravim- ja maitsetaimed.

28. Kell 6.19 kuu viimane veerand.

29. Kell 21.51 Kuu Skorpionis, leht: kapsas, spinat, salat.

30.–31. Kuu Skorpionis, leht: kapsas, spinat, salat.

Rahvakalendrist

19. detsember – 4. advent, 21. detsember – toomapäev, 24. detsember – jõululaupäev,

Telliste ja saematerjali asemel võib ehituses hakkama saada ka maakivi ja tahutud ümarpalgiga, niiskustõkkeks sobib aga tõrvapapi asemel kasutada looduslikku kasetohtu.

Krista Andreson

Loodusmaterjalidega tegelejad saavad oma värava maailma

Viljandi Kultuuriakadeemia otsib kontakti kohalike loodusmaterjalidega tegelevate käsitöölaliste ja väikefirmadega, et lihtsustada omavahelist suhtlemist nii tegijate endi kui meistrite ja tellijate vahel.

Sven Andreson

Viljandi Kultuuriakadeemia rahvusliku käsitöö osakonnas õpetatakse kaht eriala: rahvuslik tekstiil ja rahvuslik ehitus. Neist esimene tegeleb traditsiooniliste tekstiilitehnikate ja kompositsioonivõtete tundmaõppimisega.

Rahvusliku ehituse erialal vaadeldakse traditsioonilist, eeskätt palkehitust ning õpitakse tundma nii igivanu kui ka moodsaid ehitusvõtteid ja töövahendeid.

Nüüd osaleb kultuuriakadeemia rahvusliku käsitöö osakond võrgulehe loomisel, mille abil saaks huviline leida infot kohalike looduslike materjalide kasutamise kohta eeskätt ehituses ja renoveerimises, aga ka käsitöös ja disainis.

Projekti ühe eestvedaja Madis Rennu sõnul võiks tulevikus kodulehelt leida kohapeal loodusmaterjalide alal tegutsevate meistrite ning väikeettevõtete kontakte, aga ka näpunäiteid ühe või teise materjali kasutamiseks. Ehk siis näiteks vastuseid küsimustele, kuidas teha savikrohv, ajada väikest kogust puutõrva, teha temperavärv, aga samuti seda, kuidas leida vastavaid kursusi ja õpitubasid.

«Nii, kuis välitöödel ja uurin-gutega infot lisandub, lisame seda ka võrgulehele,» lubas Rennu.

Kohalike looduslike materjalidena on silmas peetud nii bioloogilise kui ka mineraalse päritoluga, lihtsaid ja igapäevaseid, tihti aga argikasutusest välja langenud materjale, mis leitavad kasutaja kodukohas ning minimaalsete kuludega kasutuskõlblikuks töödel-davad.

Kohalik seljatab kalli impordi

Näitena tõi Rennu levinumate töötlemata puu ja kivi kõrval ka pilliroo, põhu ja savi, aga ka erinevad loomsed saadused nagu näiteks vill ja nahk. «Eestvedajad usuvad, et kui vastavat ala käsitlevat praktilist infot oleks enam, küllap kasutataks siis vähem kallist ja ajaproovi mitte läbinud importmaterjali,» rääkis Rennu. Ta ise on oma Valgamaal asuva rehielamu just looduslikke materjale kasutades korda teinud.

Paljud kohalikest loodusmaterjalidest on läbi aegade olnud loomulikus igapäevases kasutuses, kuid vastavaid detailsemaid oskusi puudutav teave vajab tänapäeval sageli uuesti avastamist. Käesoleval ajal tegutseb märgatav hulk käsitööhuvilisi, aga ka väikeettevõtjaid, kes selise taasavastamisega seotud, näiteks põhu- ja saviehitusega tegelejad, pilliroolõikajad, korvipunujad, maakivimüüri ladujad ning kivilõhkujad ja laastkatuste meistrid.

Samuti pakuvad veebilehe koostajatele huvi maakunstnikud, kes oma töös erinevaid looduslik-

ke ja töötlemata materjale kasutavad.

Loodavast võrgulehest võiks olla abi kogu selle seltskonna omavahelise suhtlemise edendamisel, aga küllap ka mõne tegijat ootava töö juurde meistri leidmisel.

Rennu tõi projektist rääkides näite, et pillirooplaadist soojustus on vahtplastist oluliselt tervislikum ja annab kaugete maade naftakeemikute asemel teenistust kohalikule ettevõtjale, mis peaks omakorda muutma ka suhtumist pillirooplaadi kallimasse ostuhinda.

«Viljandi Kultuuriakadeemial on palve kõigile kohalike loodus-

materjale kasutavatele käsitöölis-tele-kunstnikele-väikeettevõtjatele: andke endast märku!» kutsus Rennu üles kõiki loodusmaterjalidega tegelejaid nii-öelda kapist välja tulema.

Kontakti saab, kirjutades aad-

ressil madis.rennu@ut.ee ja telefonil 502 3176.

Idee kõnealune veebikülj kokku panna pärineb soomlastelt ja nii teeb kultuuriakadeemia koostööd ka põhjanaabrite, peamiselt Turu linna kõrgkoolidega.

Tööga seonduva europrojekti lõpuks 2012. aasta sügisel loodavad korraldajad välja arendada eesti-soome-inglisekeelse võrgulehe, millel uudiseid, uurimisraporteid ja muud infot loodusmaterjalide alases edendustöös toimuva kohta. Võrguleht avatakse ametlikult 2011 veebruari keskel aadressil www.pronatmat.eu ja selle testversioon on juba praegu kättesaadav.

Rahvusliku käsitöö oskusi ning andmeid oskajate kohta on kultuuriakadeemias kogutud peamiselt Viljandimaal läbi viidud välitööde käigus, alates seitsme-kahaksa aasta tagusest ajast, kui rahvusliku ehituse õppekava välja töötati.

«Senine kogemus kõneleb tugevast huvi tõusust vanamoodsate oskuste ja kohalike materjalide vastu,» rääkis Rennu. «Veel kolmkümmend aastat tagasi oli näiteks palkmajaehitus ju totaalses nullseisus, pakkudes sisulist huvi vaid üksikutele rahvusromantikutele. Sellele nullseisule on aga järgnenud tugev tõus.»

Sangaste rukis katusele

Rennu sõnul on käsitööhuvi edendamisel tohtu töö ära teinud Soomaa haabjaehitajad, nende ning Tartu Lõdjakoja tegemistest inspireerituna edeneb jõudsasti näiteks kalepaatide ehitamine Valma kandis Võrtsjärvel.

Vanamoodsate tehnikate eraalgatusliku taaskatsetamise hea eeskujuna tõi Rennu Olustvere kandi taluniku Valeri Velbaumi töö katuseõle tootmise ja õlgkatuste kallal. Erinevalt moodsast kombainiga viljavõtust eeldab katuseõle tootmine viljalõikust isesidu-ju või muu sarnase vana kooli lõikusmasinaga, mis viljakörre terveks jätab.

«Ettevõtmine ise oleks aga kindlasti huvitav ka Valgamaa üheks tugevamaks sümboliks oleva Sangaste rukki edendajatele: selle kõrs oma pikkuse ja tugevusega on katusekatteks väga sobiv,» viskas Rennu õhku mõtte. «Kõigi sarnaste koostööettevõtmiste juures saaks ka Viljandi Kultuuriakadeemia rahvusliku käsitöö osakond oma kogemustega ja kontaktidega abiks olla.»

6 SPORT

Korvpalli VTB ühisliigas pidi BC Kalev/Cramo vastu võtma järjekordse kaotuse, kui püha-päeval jäädi Moskvast 50 : 75 alla BC Himkile. Kalev/Cramo, kes kaotas Euroliigaski mängivale meeskonnale avapoolaja 26 : 35, jäi teisel poolajal alla igas elemendis. Kalev/Cramo poolelt ükski mees kahekohalise punktisummani ei jõudnud, parimana tõi Rait Keerles üheksa silma. Liigatabelis on Cramo pärast viit kohtumist endiselt võiduta. (BNS)

TEISED LEHED

Väike Munamägi kaob Eesti talispordikaardilt

Väsinud Eestimaa kisast ja kraaklemisest, otsustas endine sõõstlaskuja Aare Tamme Väiksel Munamäel suusakeskuse kinni panna ning kodumaise lume sootuks jalgelt pühkida.

Aastate jooksul on seal Tamme arendusplaan takistanud looduskaitstajad, kes on süüdistanud teda puude ebaseaduslikus raies ja Otepää looduspargi kaitsenõuete rikumises.

Olukorda selgitades tunnistab Tamme, et Väike Munamäe laskumisolüvade sulgemine on ennekõike siiski majanduslik otsus. «Äri aetakse seal, kus on soodsamad tingimused,» rääkis ta telefonitsi Ukrainast. Tamme on lisaks Ukrainale laiendanud tegevust ka Venemaale ja Rumeeniasse. (Postimees)

Tudengitest ettevõtjad töid müügiele kodumaise müslil

Kaks noort tudengist ettevõtjat käivitasid Tartus esimesena Eestis müslisuurtootmise, kavatsedes heldelt häid-paremaid koostisosi täis müsliga võtta arvestatava ampsumi Eestis turust kui kasvada Baltikumi suurimaks müslitootjaks.

«Äri sai alguse reaalsest vajadusest – Eestis ei olnud tollal ühtegi suuremat müslitootjat ning välismaiste müslide kvaliteet jättis kohati soovida,» rääkis müslisid tootva firma OÜ Budget üks omanikke Kristen Kannik.

Nii kirjutasidki 22aastane keskkonnatehnika tudeng Kannik ja tema äripartner, 21aastane majandustudeng Silver Saaremäel äriplaani ning tegid ilgi aasta tööd müslireseptide, komponentide leidmise ning pakendite ja tootmise sisseadmise kallal, kuni tänavu septembris tuli ajajust esimene pannitais müslit.

Kõigis firma müslides on kasutatud Eesti tootjate teravilja ja võimalikult palju Eestist pärit lisaandeid. (Tartu Postimees)

Tuleohtlikke koole jääb vähemaks

Päästeameti andmeil on Eesti haridusasutustes tuleohutus küll aasta-aastalt paranenud, ent viimase aasta jooksul avastas päästeamet üle Eesti 49 haridusasutust, kus eksiti koguni kolme tuleohutuspunkti vastu.

Päästeamet käib kord aastas iga kooli inspekteerimas ja teeb eksimuse leidmise korral koolile ettekirjutuse, mille täitmine on kohustuslik. Kui ettekirjutust ei täideta, võib amet välja mõista ka sunniraha. Tänavu on haridusasutustelt välja mõistetud 2,2 miljonit krooni.

Ühegi rikkumiseta haridusasutuste arv suurenes eelmisel aastal 55 kooli võrra. Samuti näitab olukorra paranemist vähenenud ettekirjutuste arv: aastal 2010 tehti haridusasutustele 1651 ettekirjutust, kuid aasta varem koguni 1946. (Eesti Päevaleht)

Laskurklubi kängub ruumipuuduse tõttu

Valga laskurklubi on tupikus, kuna ruume, kus noori treenida, pole aasta jooksul leida suudetud.

Marge Väikenurm
marge.vaikenurm@valgamaalane.ee

Eelmise aasta detsembris kirjutas Valgamaalane, et kuna Valga gümnaasiumis algab kapitaalremont, jääb 13 aastat tegutsenud laskurklubi treeninguruumita. Gümnaasiumi direktor Raimond Luts soovitas noortel käia treenimas Valkas asuvas väga hea tasemega lasketiirus.

Valga laskurklubi esimees Eduard Sokolovski (pildil) aga laitis seda ettepanekut, sest Lätis treenimine oleks tema sõnul lastele ebamugav ja võtaks liiga palju aega.

Lastevanemad pole rahul

Praeguseks pole olukord paranenud. Lätis on Sokolovski oma hoolealustega treenimas küll käinud, aga see on liiga keerukas. «Lätis on kaugel käia, samuti ei saa vanemad lapsi alati kohale viia,» sõnas ta. Kahekümnest kevadel veel klubis käinud õpilasest on nüüdseks järele jäänud kuus: kolm poissi ja kolm tüdrukut.

Neljandas klassis õppiva Rolandi isa Sergei Pohh ütles, et tema poeg oli üks, kes pidi laskmisest loobuma, kuna puuduvad sobivad treeninguruumid. «Nelja-viie kilomeetri kaugusele teise riiki ei taha õhtuti last lubada,» lisas ta. «Iga kord ei saa ma teda viia ja kuidas laps ise sinna läheb?»

Samas on ta veendunud, et klubi tegevus peaks jätkuma. «Kui olid võistlused, oli huvitav vaadata, kui palju lapsi võistles: nii poisse kui tüdrukuid,» rääkis Pohh. «Sokolovski on korralik jahimees ja lapsed kuulavad teda. Kes teine peaks nendega tegelema kui mitte tema?»

Tegelikult on Valga linnavalitsus klubile välja pakkunud ka teisi treeningukohti peale Läti lasketiiru. Aselinnapea Alar Nääme sõnul oli esialgne pakkumine leida ruumid SA Valga Isamaalise Kasvatuse Püsi-ekspositsioon territooriumil.

Süüdistab klubi juhti jonnakuses

«Mina ütles ausalt ja julmalt, et see asi jäi ühe inimese (Sokolovski – M. V.) jonnakuse taha,» meenutas ekspositsiooni juhataja Meelis Kivi. «Talle ei meeldinud ükski variant, mis välja pakuti. Näiteks pakkusime ambulantsihoonet, kus oli WC olemas. See talle ei meeldinud. Järgmine nõudmine oli meie endine spordisaal. Püüdsin talle selgeks teha, et selle sobivaks muutmine maksab miljoneid.»

Sokolovski sõnul saigi määravaks, et investeeritud oleks olnud igal juhul liiga kulukad. Nääme lisas, et näiteks oleks läinud sõjamuuseumi ruumide kütmine väga kalliks.

Piirivalvur Rain Kuus, kes varem klubil võistlusi korraldada aitas, nõustus Pohhiga, et laste seas on laskmishuvi tõesti suur. «Kelli lasketiir on olemas, seega talvel võiks seda kasutada,» tõdes ta. «Öhkravatiiru sisseadmine ei ole samas keeruline, pigem ettevõtmise asi. Kindlasti on ettevõtteid, kes ruume välja üüriks.»

Endine valgalane kutsub sõpru Tartusse

Tartu loomemajanduskeskuse juht, endine valgalane Raul Oreškin avas keskuse kohvikus aadressil Kalevi 13 oma maalide näituse «Baleriinid ja muud daamid», mille pühendab kõigile, kellega tal on olnud au koostööd teha. Maalid on valminud aastail 1995–1997.

Kunstniku hinnangul ei olnud-

Tõnis Balodis ütles, et suuremaid probleeme on laskurklubiga seoses kaks.

hilaskimisega tegeleda, mitte vastupidi,» lükkas ta Sokolovski sõnad ümber. Samuti ei nõustu ta, et tiir on linnast liiga kaugel.

Sokolovski leiab, et suurepärane lahendus oleks treeningute korraldamine Valga spordihallis. Tema kinnitusele oleks seal võimalik panna üles kaitseseinad, mistõttu laskmine ei ohustaks teisi hallis viibijaid.

SA Valga Sport juhataja Kalev Luts on aga kategooriliselt idee vastu. «Turvalisuse huvides pole ma sellega nõus,» selgitas ta. «Hindan seda ääretult ohtlikuks, sest õhupüssikuul võib silma peast välja lüüa.» Poolteist kuud tagasi kutsuti ümarlaule spordihallis tegutsevad klubid, kellest keegi polnud Sokolovski plaaniga nõus.

Aselinnapea Nääme nõustus Lutsuga, et see variant oleks liiga ohtlik. «Mina ei julgeks seda ideed läbi lasta,» tunnistas ta. «Mõni laps jookseb laskesektorisse ja saab pihta.»

Elutöö vastu taevast?

Nääme leiab, et Kelli lasketiir olekski parim lahendus. «Oleksin väga seda meelt, et nad Kelli lasketiirus käiks,» sõnas ta. «Keegi ei keela sinna minna – kardan, et seal on mingid isiklikud probleemid. Minu arust pole see päris selge põhjendus, et tiir ei sobi, kuna sel on suunitus jahilaskmisele.»

Sokolovski ütles, et klubi vajab talvekuudeks treeningruumi, mis oleks kuni 20 meetrit pikk. Suviti saab harjutada Pärna puistee välitiirus, mis on aga amortiseerunud. Tema meelest võiks linn panustada selle remontimisse.

«Meil (Valga linnal – M. V.) ei ole seda raha võtta, et Pärna puistee tiiru investeerida,» tunnistas Nääme. «Peame hakkama linnas järgmist kohta otsima, sest ma ei taha väita, et seda klubi vaja pole, kuna Eduard (Sokolovski – M. V.) on teinud tublit tööd ning võistlustelt medaleid ja lapsed tänavatelt ära toonud.»

Sokolovski loodab, et probleem saab lahenduse. «Laskurklubi on mu elutöö ja kahju vaadata, kuidas see kokku kukub,» tunnistas ta.

Laskurklubi vajab ruume, et jätkata laste treenimist.

Arhiiv

Ka Kivi sõnul oleks mõistlik kasutada Kelli lasketiiru, mille üks juhatuse liige on Tõnis Balodis. «Tema (Sokolovski – M. V.) Balodistega aga ei suhtle ja on nendega tülli pööranud,» sõnas ta.

Spordihalli klubi ei sobi

Tõnis Balodis ütles, et suuremaid probleeme on laskurklubiga seoses kaks: Sokolovski ei suuda treeningutel piisavalt korda hoida ega treeninguteks kinni pandud kellaaegadest kinni pidada. «Kui Sokolovski on meie nõudmistega päri, siis võime rääkida,» näitas ta samas üles koostöövalmidust.

Sokolovski ise põhjendab soovimatust Kelli lasketiirus treenida sellega, et vanematel on keeruline lapsi sinna viia, tiir on spetsialiseerunud jahilaskmisele ning lastel on vaja lihtsamaid ruume.

Balodis leiab, et need on vaid vabandused. «Kui tiir on mõeldud sportlaskmiseks, siis seal ei saa ja ei peaks olema spordihalli sõnad ümber. Samuti ei nõustu ta, et tiir on linnast liiga kaugel.

Monika mõjutas mälumängureidki

Laupäeval jõudis esmakordselt Tõrva Eesti osavõtjaterohkeim mälumängusari Maakilb. Üks võistkond halbade teeolude tõttu aga kohale ei jõudnudki.

Jaan Rapp
jaan.rapp@valgamaalane.ee

Äsjasest Monika-nimelisest lumetormist hoolimata valitses kohalejõudnute seas entusiastlik meeleolu. «Meil Padaorgu õnneks vahel polnud,» kommenteeris näiteks Otepää võistkonna liige Kadri Steinbach.

Mängu kohapealne peakohtunik Tõnu Talve Eesti Mälumänguliidust teatas Maakilva Ugandi (Lõuna-Eesti) regiooni teist tänavust vooru avades, et päris kadudeta siiski hakkama ei saanud. Halbade teeolude tõttu ei õnnestunud Tõrva jõuda Tsiirguliina esindusel.

Selles, et maineka mälumängusarja etapp nüüd lõpuks ka Tõrva jõudis, on Talve sõnul suur roll kohalikul mälumänguentusiastil, Tõrva gümnaasiumi õpetajal Laine Tangsool, kes kehtend vastava ettepaneku teinud.

Traditsiooniliselt tervitas mälumängureid ka kohaliku omavalitsuse esindaja – Tõrvas oli see linnapea Agu Kabrits. Tavapäratu oli aga, et kui vahel ka kohapealne võimuesindaja mõne omapoolse soojendusküsimuse esitada on sõandanud, siis Kabrits esitas neid lausa mitu. Küsimused olid seotud Tõrva ajalooa.

Ei tea, kas mängisid oma rolli koduseinad, kuid erinevalt eelmisest Maakilva eelvoorust Rāpinas püsisid Valgamaa võistkonnad kogu 50 küsimusest koosnenud mängu vältel parimate seas. Kokkuvõttes õnnestus Otepää esindusel võita vooru kolmas, Valgal neljas ja Tõrval viies koht 15 võistkonna seas.

Kahe vooru kokkuvõttes pääseb 15 parimat võistkonda üle Eesti superliigasse, järgmised 20 aga rahvaliigasse. Kuna mängud toimusid mõlemas voorus korraga seitsmes paigas üle Eesti, on veel vara öelda, millised Valgamaa võistkonnad millisesse liigasse pääsevad.

Nii Kadri Steinbach Otepää kui Rudo Lilleleht Valga võistkonnast arvasid, et ilmselt jõuab nende võistkond rahvaliigasse. Kusjuures sinnajõudnutelgi säilib lootus pürgida Eesti absoluutsesse tippu, sest ka rahvaliiga kolm paremat võistkonda pääseb hiljem superliigasse.

PARIMAD

Ugandi regiooni parimad kahe vooru kokkuvõttes

1. Karlova (Tartu linn) – 151 punkti
2. Kuke talu (Rāpina vald) – 146
3. Otepää – 116
4. Tähtvere – 109
5. Valga – 102
6. Põlva – 99

Raul Oreškin

Helju Keskpalu

TÖÖ

Staažiga BE-, CE-, DE autojuht otsib tööd Eestis või Läti–Leedu vedudel. Tel 5391 4011.

Vajatakse ketassaeraami ope- raatorit-tõstukijuhti. Vajalik eel- nev töökogemus või hea tehnil- ne taip. CV saata puidu.taavet@ mail.ee, tel 514 8061.

LOOMAD

Ära anda kaks saksa lambakoe- ra kolme kuu vanused kutsikad. Tel 512 1277.

Müüa pörsaid. Tel 5330 0159.

MUUD

Kiirlaen24.ee – laenud tagatisega ja ilma. tel 800 2424, 730 2155.

14.–16. detsember Tõrvas Aia 6 riided, joped, kasukad 10 kr.

Balti Vili OÜ võtab üle Eesti ren- dile põllumaid. Pakume parimat hinda. Tel 5562 6000.

Müüa pakitud turbabriketti ja puidubriketti alusel. Kohalevedu tasuta. Tel 523 8503.

Uus täispuidust treitud jalgadega voodi
ID: 1041861 Hind: 1700 EEK (108.65 €)

SOOV.ee
Eesti suurim turg

LEMEKS VALGA AS

otsib koostööpartnerit
METSARAIE ja
-KOKKUVEOTÖÖDEKS.

Info tel **764 2278,**
5331 1021,
e-post **valga@lemeks.ee**

GLASAKEN
Me armastame aknaid!

◁▷ **Ainult 2 nädalat akende valmimine**

◁▷ **Ainult 30% sissemaks**

◁▷ **Ainult meil lepinguga kaasa kingitus**

◁▷ **Pensionäridele allahindlused**

◁▷ **Kõige mugavam lepingute sõlmimine Eestis**

www.glasaken.ee

Valga müügiesindus: Vabaduse 12
Avatud: E-R 9.00-17.00 • valga@glasaken.ee
tel/faks: 76 616 84 • mob: 58 350 555

Müüa puit- ja turbabrikett. Tel 766 9331 või 526 0570, AS Silva-Agro, www.silvaagro.ee

Sauna- ja suitsuahjud, kaminad, pliidid ja boilerid. Tel 505 4355.

TEENUSED

Ehitus- ja remonditööd. Tel 5690 0444.

Elektritööd. Tel 557 6548.

Kiletame teie dokumendid
Vabaduse 38, Valga.
Tel 766 1960.

MÜÜMINE ON LIHTNE!

www.muu.ee

METS & MATERJAL

Müüa voodri- ja põrandalaudu ning ehituslikku saematerjali. Erinevad laiused. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Ostame metsakinnistuid, kasva- vat metsa ja metsamaterjali. Parim hind. Tel 514 1255.

Ostan lepa- ja kasepaberipuud. Tel 528 6403.

AS Textuur ostab Karksi-Nuias madalakvaliteedilist 3meetrist küttepuitu. Tel 505 1257.

Müüa sise-, välisvoodri-, põranda- laudu.Vedu tasuta. Tel 503 1859.

Müüa kuiva kasekaminapuud. Tel 528 6403.

Müüa lõhutud küttepuid veoga Valgas, 380 kr/m³. Tel 5398 3286.

Kuivad kütteklotsid ja brikett veoga. Tel 506 8501.

Müüa kuivi pakitud kütteklotse ja puitbriketti. Vedu. Tel 501 0753.

Müüa kuivi pakitud kütteklotse ja kaminapuid. Kohalevedu tasuta. Tel 523 8503.

Tol hommikul sa läksid igavikku üksi, su mõtted meile saladuseks jäid ... Su kalmu, kallis ema, ehivad nüüd lilleõied ja mõtteis sõnad, mis meil lausumata jäid ...

ARMILDA KANGRO
15.12.1920–9.4.2008

Kallist ema mälestab 90. sünniaastapäeval
tütar Agnes perega, poeg Mauno elukaaslase Nataljaga ja vend Henno pojaga.

Mõni hetk on valusam kui teine, mõni hetk on kohe väga, väga valus ... J. Tättle

Mälestame kallist
VOLDEMAR KRUUDAT.
13.6.1930–12.12.2010

Sügavas leinas omaksed
Ärasaatmine 18. detsembril kell 13 matusetalitusest Sinilill.
Muldasängitamine Toogipalu kalmistul.

Mälestame head sõpra
VOLDEMAR KRUUDAT.

Südamlik kaastunne abikaasale, lastele ja kõigile lähedastele.

Perekonnad Ilmoja, Johanson, Kull, Pille, Reiljan, Treial ja Malle Rahu

Ei kao silmist leinapisar, ei kao valu südamest, kuid mälestustes ilusates sa alati jääd meiega ...

Meie südamlik kaastunne Kallele lastega kalli abikaasa ja ema
KARIN SOOVERI
kaotuse puhul.

Töökaaslased Mirjam, Ere, Eha, Helle, Karin, Merike, Koidu, Merleke, Aare, Artur ja Villu

Miks nii palju õnne kaob ühe silmapilguga? Miks nii ruttu hauda vaob see, kes kallis lõpmata ...

Lahkus meie kallis ema ja vanaema
MARIE TSOPP
18.9.1936–10.12.2010

Leinab tütar lastega
Hüvastijätt 15. detsembril kell 11 kodust.
Muldasängitamine Laatre kalmistul.

Su kodu nüüd seal, kus linnutee, see helendav rada kui sädelev kee ...

Lahkus igavikuteele
MARIE TSOPP.

Südamlik kaastunne Enele lastega kalli ema ja vanaema kaotuse puhul.

Malle, Jaan, Lily, Janar, Helbe, Priit, Tiina, Rein

Vaikust õhkab kalmuküngas, mälestusi hinge toob ...

Mälestame kallist õde, tädi, vanatädi
ELVI-ELFRIDE TAMME
15.12.1930–16.6.2010
80. sünniaastapäeval.

Omaksed

Sügav kaastunne Eevile perega kalli õe
MILVI KÜBERI
kaotuse puhul.

Eevi ja Kaupo

Hulk rännuaastaid sulle antud oli, kus vahel käima pidid rasket teed ...

Mälestame südamlikku naabrimeest ja peretuttavat
VOLDEMAR KRUUDAT.

Siiras kaastunne Elvele laste peredeg.

Arno ja Anneli perega

Sügav lein jääb südamesse, valupisar silmadesse ...

Avaldame kaastunnet Margusele ja Eevile peredeg

kalli ema ja õe
MILVI KÜBERI
kaotuse puhul.

Kaie, Leida, Ants, Silvi, Enno

Kaotus on valus, kuid mälestus jääb ...

Teatame kurbusega
MILVI KÜBERI
surmast.

Leinavad omaksed

Mälestus jääb majadesse, valus lein kodudesse ...

Südamlik kaastunne Estrile perega kalli õe
SIRJE MAASIKU
kaotuse puhul.

Töökaaslased Tõrva postkontorist ning Anne ja Renate

Müüa odav 1toal keskk krt Valgas. Järelmaksu võimalus. Omanikult. Tel 5858 6512.

PÕLLUSAADUSED

Aiu Põllumajandus OÜ ostab Tartumaal Laevas söödanisu ja -otra. Tel 502 1578.

Avaldame siirast kaastunnet kolleeg Ester Kravtšenale armsa õe
SIRJE MAASIKU
kaotuse puhul.

AS Eesti Post

Kõik tuled kustutas õö ja valud vaigistas igavikuuni ...

Südamlik kaastunne Agnesele ja Gabrielile perega isa
EDUARD MUTTIKU
kaotuse puhul.

Gehrt ja Eveli lastega

Mälestame head kursusekaaslast
EDUARD MUTTIKUT.

Südamlik kaastunne Ruthile perega.

EPA 1989. a lõpetanud kaugõppeosakonna zootehnikud

Sügav lein jääb südamesse, valupisar silmadesse ...

Kallist poega
RANNO SILMA
24.10.1966–10.12.2010

mälestab valusas leinas ema.

Ärasaatmine 15. detsembril kell 13 matusetalitusest Sinilill.
Pärgi ja kimpe palume mitte tuua.

Iga kaotus on raske, iga teeesaatmine kurb ...

Südamlik kaastunne Elvile kalli poja
RANNO SILMA
kaotuse puhul.

Aivi perega ja Lucie

Süda tuksus, jalg astus, samm pooleli jäi ...

Sügav kaastunne Elvi Silmale
POJA
kaotuse puhul.

Aija, Aili, Margit, Meeta ja Silvi

Südamlik kaastunne Elvile kalli poja
RANNO SILMA
kaotuse puhul.

Hille perega, Vassili ja Andrus

Aeg seda kaotust ei korva eal, süda sind ikka meeles peab ...

Südamlik kaastunne Kallele, Avele ja Alole kalli abikaasa ja ema
KARIN SOOVERI
surma puhul.

Margit, Milvi, Kaire ja Jaanus

Iga lahkumine on raske, iga teeesaatmine kurb ...

Siiras kaastunne Alole kalli ema
KARIN SOOVERI
kaotuse puhul.

Veiko, Oliver ja Krista

KAOTATUD

Neljapäeval, 9. detsembril kaotati kaupluse Magazin läheduses hõbedane Avoni rahakott dokumentidega Ly Bergmanni ja Erko Sarve nimele. Ausal leidjal palun ühendust võtta tel 5607 5899.

Elu on kui päike, mis tõusis ja loojus. Elu on kui küünal, mis säras ja kustus ...

Sügav kaastunne Alole kalli ema
KARIN SOOVERI
kaotuse puhul.

Jüri, Sandra ja Virge

Elu andis muret, vaeva, elu andis õnne ka. Saatus juhtis nõnda laeva, et kõik pidi lõppema ...

Siiras kaastunne Enele ja lastele kalli
MARIE TSOPI
kaotuse puhul.

Galina, Laine, Saima, Aivar

Siiras kaastunne Enele kalli
EMA
surma puhul.

OÜ Must Kukk

Südamlik kaastunne Enele, Kristile ja Kuldarile perega kalli ema ja vanaema
MARIE TSOPI
ootamatu surma puhul.

Tiia, Laura, Virve, Hille, Jüri ja Reet perega

Me mõtteis püsid sa ikka, elad edasi sõprade seas ...

Südamlik kaastunne Enele, Kristile, Rutile, Ullale kalli
MARIE TSOPI
surma puhul.

Olev, Siiri ja Ivo ning Kadri perega

Mälestus on nagu muusika, mis ei vaiki iial, vaid heliseb igavesti ...

Mälestame head naabrit
MARIE TSOPPI.

Avaldame kaastunnet omastele.

Liisi ja Kalju perega ning Piret ja Herman perega

Avaldame kaastunnet Enele, Kristile, Kuldarile, Katrele, Margele ema ja vanaema
MARIE TSOPI
kaotuse puhul.

Lembit perega

Südamlik kaastunne Enele, Kristile, Kuldarile, Margele ja Katrele kalli ema ja vanaema
MARIE TSOPI
kaotuse puhul.

Väino ja Siina

Südamlik kaastunne Neil Viskovile kalli
EMA
surma puhul.

AS Ritsu kollektiiv

Eestis elab ligi 100 000 inimest, kellel on raskusi endale igapäevase toidu tagamisega. Neist ligi 20 000 on lapsed.

Samal ajal jääb poodides ja ladudes üle hulgaliselt toitu, mida ei jõuta ära müüa.

Too oma kroonimündid

Toidupanga kogumiskasti poes või pangakontoris! Nii aitad Toidupangal kokku korjata toiduaineid ja jagada need puudustkannatavatele peredele.

Kampaaniat korraldavad
Eesti Toidupank, Eesti Pangaliit, G4S
Teeme Ära ja Kaupmeeste Liit

www.toidupank.ee

Tõrva linnavalitsus oma korraldusega 08.12.2010 nr 289 jättis algatamata keskkonnamõju hindamise projektile «Tugimaantee nr 73 Tõrva-Pikasilla km 0,1–1,3; Tõrva linnalõik, tee remondi tehniline projekt» (töö nr V55-10).

Projektis ettenähtud kavandatavate tegevuste mõju suurus ja ruumiline ulatus ei ole olulise keskkonnamõjuga ega ületa keskkonna vastupanu- ning taastusvõimet, ei sea ohtu inimese tervist, heaolu, kultuuripärandit ega vara. Projekti eesmärgiks on Tõrva linnalõigul läbi viia tee remont, tehnovõrkude rajamine, kõnniteede rajamine sõidutee mõlemale poolele, liiklusohutuse tõstmine ja sõidumugavuste suurendamine. Otsustaja on Tõrva linnavalitsus, Kevade tn 1, 68605 Tõrva, Valga maakond. Arendaja on Lõuna Regionaalne Maanteeamet, Veski tn 23, 51005 Tartu. Keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise korralduse ja eelhinanguga saab tutvuda tööpäevadel kell 9–16 Tõrva linnavalitsuses kabinet 14 (Tõrva linn, 68605, Kevade tn 1).

ARUTECH parimad aknad

see on 10aastane kogemus Eesti turul ning hea kvaliteedi ja hinna suhe!

6 < 5?

Esimest korda Eestis!
PVC
6-kambrilised aknad,
odavamad
5-kambrilistest akendest.

AKNAD kuni -60%

Paigaldus TASUTA, tellides koos viimistlusega!

Milleks riskida? Valige võlgadeta usaldusväärne firma ARUTECH!

Pakkumine kehtib 31. detsembrini.
Valga, Lai 3, tel 5551 3062, 730 0357

Tel. 1516
ÜLE EESTI
www.arutech.ee

PLASTAKNAD, METALL- ja PUITUKSED

Dammix
aktsiaselts

ostab
METSAKINNISTUID
ja
RAIEÕIGUST.

Info tel 5629 4011.

- Ostame kasvavat ja vinnastatud võsa.
- Ostame 3 m küttepuid ja lehtpuulanke.
- Puhastame tasuta teie kraavid, teeääred ja põllud võsast.

tel 5341 1301; dimens@dimens.ee
www.dimens.ee

METSATERVENDUSE

**OSTAME
METS- JA
PÖLLUMAAD.**

Metsatervenduse OÜ,
info tel 509 1575,
ants@metsatervenduse.ee

LEMEKS

LEMEKS VALGA AS

OSTAME
METSAMATERJALI,
KASVAVA METSA RAIEÕIGUST,
METSAKINNISTUID.
Info tel J. Kuperjanovi 88
764 2278,
5331 1021,
e-post valga@lemeks.ee

*Suureviljaline küpress

Iga Valgamaalase tellija,

kes tellib ajalehe toimetusest vähemalt kuueks kuuks või sõlmib otsekorralduslepingu, saab kingiks jõulupuu*!

Lisaks loosib Valgamaalane 20. detsembril kõigi tellijate vahel välja **10 kinkekotti**. Loosimises osalevad kõik tellijad, kellel on kehtiv Valgamaalase tellimus seisuga 14.01.2011, sõltumata

tellimuse pikkusest. Võitjatega võetakse ühendust ja nende nimed avaldatakse Valgamaalases.

Kinkekoti täidab
Tõrva Tarbijate Ühistu

Valgamaalane on avatud E-R 9-17
Vabaduse 38, Valga. Info tel 766 1960

Tellimishind 1 kuuks:

- eraisikule 88 krooni (5.63 €)
- juriidilisele isikule 100 krooni (6.40 €)